

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет соціальних комунікацій

Кафедра інформаційних технологій

Магістерська робота

на тему: **«ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ
НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ
(на прикладі Павлоградського коледжу Національного технічного
університету «Дніпровська політехніка»)»**

Виконала:

студентка 2 курсу, групи магістратури
заочної форми навчання
спеціальності
029 Інформаційна, бібліотечна
та архівна справа
Однорал Аліна Олександрівна

Науковий керівник:

Філіпова Людмила Яківна
доктор педагогічних наук,
професор кафедри інформаційних
технологій ХДАК

Рецензент:

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. СУЧАСНИЙ СТАН ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА УПРАВЛІННЯ В ЗАКЛАДАХ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ.....	7
1.1. Стан наукової розробки тематики магістерської роботи.....	7
1.2. Головні правові та організаційні засади функціонування і розвитку системи професійної освіти, закладені у Законі України «Про професійну (професійно-технічну) освіту (2018 р.).....	18
1.3. Інформаційне забезпечення освітніх процесів: теоретичні та термінологічні основи.....	34
Висновки до розділу 1.....	50
РОЗДІЛ 2. СИСТЕМА ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ.....	51
2.1. Аналіз стану інформаційної підтримки навчального процесу в Павлоградському коледжі.....	51
2.2. Порівняльний аналіз веб-сайтів закладів професійної освіти Дніпропетровської області.....	67
2.3. Перспективні напрями розвитку системи інформаційного забезпечення навчання в закладах професійної освіти.....	77
Висновки до розділу 2.....	94
ВИСНОВКИ.....	95
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	98
ДОДАТКИ.....	105

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ:

ЕНМК – електронний навчально-методичний комплекс;

ЕП – електронний підручник;

ЗУ – Закон України;

ІКТ – інформаційно-комунікаційні технології;

ІОС – інформаційно-освітнє середовище;

ІТ – інформаційні технології;

КМУ – Кабінет Міністрів України;

МОН – Міністерство освіти і науки;

ПТНЗ – професійно-технічний навчальний заклад.

ВСТУП

Актуальність теми. На сучасному етапі інформатизації та розвитку професійної освіти одним із пріоритетних напрямів є реформування її інформаційного забезпечення. Інформатизація освіти включає сукупність взаємопов'язаних організаційно-правових, соціально-економічних, навчально-методичних, науково-технічних, виробничих та управлінських процесів, спрямованих на задоволення інформаційних, обчислювальних та інформаційно-комунікаційних потреб учасників освітнього процесу, а також тих, хто цим процесом управляє та його забезпечує. Головним завданням системи освіти виступає модернізація процесу та методів навчання відповідно до вимог сучасності (формування здатності до самоосвіти, самовдосконалення; перехід від формального викладання, спрямованого на надбання знань, до навчання, що призводить до освоєння компетенцій), створення умов для активного впровадження та використання інформаційних технологій з метою провадження на високому рівні освітньої діяльності, яка забезпечує підвищення ефективності навчального процесу, створення необхідних умов для реалізації учасниками освітнього процесу їхніх здібностей та можливостей органічного поєднання в цьому процесі освітньої, наукової та інноваційної діяльності.

Інноваційним каналом комунікації, що дозволяє розвиватися синхронно із суспільством та допомагає презентувати здобутки, створити позитивний імідж і налагодити взаємодію з учасниками освітнього процесу виступає веб-сайт навчального закладу. В умовах глобалізації ринку освітніх послуг запроваджується дуальна форма навчання, яка покликана поліпшити діалог між освітянами та ринком праці. Цей шлях стає саме тим поштовхом, що необхідний українській освіті для підвищення якості навчання і її відповідності стандартам та запитам ринку праці.

Вагомий внесок у розвиток інформаційного забезпечення організації навчального процесу в закладах професійної освіти зробили українські та зарубіжні вчені. Так, дослідженню сучасного стану інформаційного

забезпечення організації навчального процесу в закладах професійної освіти присвячено праці С. Амеліної, В. Бикова, І. Бойчевської, І. Босюк, Л. Грень, І. Доброскок, Г. Єльнікової, Л. Забродської, Н. Кононец, В. Кременя, Н. Морзе, Н. Ничкало, О. Новікова, О. Спіріна, О. Требик.

Об'єкт дослідження – процеси та засоби інформаційного забезпечення в закладах професійної освіти.

Предмет дослідження – теоретичні, організаційні, методичні та технологічні аспекти інформаційного забезпечення навчального процесу в закладах професійної освіти.

Метою дослідження теми дипломної роботи є аналіз організації інформаційного забезпечення навчального процесу в закладах професійної освіти в рамках сучасного розвитку професійної освіти.

Відповідно до поставленої мети необхідно вирішити такі задачі:

1. Проаналізувати стан наукової розробки тематики магістерської роботи.
2. Визначити головні правові та організаційні засади функціонування і розвитку системи професійної освіти, закладені у ЗУ «Про професійну (професійно-технічну) освіту.
3. Здійснити порівняльний аналіз веб-сайтів закладів професійної освіти Дніпропетровської області.
4. Проаналізувати сучасний стан інформаційної підтримки навчального процесу в Павлоградському коледжі НТУ «ДП».
5. Окреслити перспективні напрями розвитку системи інформаційного забезпечення навчання в закладах професійної освіти.

Для вирішення поставлених завдань, були використані такі методи, як аналіз, узагальнення, порівняння та систематизація.

Новизна даного дослідження полягає в узагальненні та систематизації теоретичних положень та практичного досвіду, що стосується інформаційного забезпечення організації навчального процесу в закладах професійної освіти.

Теоретичну основу роботи складають наукові публікації зарубіжних та вітчизняних науковців, а також практичні узагальнення, які містяться в

монографічній, спеціальній та періодичній літературі з питань інформаційного забезпечення навчального процесу в освітніх закладах.

Інформаційну базу дослідження складають звітні та аналітичні дані Павлоградського коледжу НТУ «ДП».

Робота складається із переліку скорочень, вступу, 2 розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг сторінок 111.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України: зб. матеріалів всеукраїнського круглого столу (Київ, 17 квітня 2018 р.). – К.: КНУБА, 2018. – 364 с.
2. Амеліна С.М. Особливості дуальної системи вищої професійної освіти у навчальних закладах Німеччини / С.М. Амеліна // Проблеми трудової і професійної підготовки : зб. наук. праць, 2010. – Вип. 15. – С. 107-112.
3. Биков В. Ю. Проблеми та завдання сучасного етапу інформатизації освіти / В. Ю. Биков, О. М. Спирін, О. П. Пінчук // Наукове забезпечення розвитку освіти в Україні: актуальні проблеми теорії і практики (до 25-річчя НАПН України). – 2017. – С. 191-198.
4. Биков В.Ю. Категорії простір і середовище: особливості модельного подання та освітнього застосування. / В.Ю. Биков, В .Г. Кремень // Теорія і практика управління соціальними системами. – 2013. – № 2. – С. 3-16.
5. Биков В.Ю. Суспільство знань і освіта 4.0 // Освіта для майбутнього у світлі викликів XXI століття (польська, EDUKACJAWKONTEKŚCIEZMIANCYWILIZACYJNYCH). – Bydgoszcz : WydawnictwoUniwersytetuKazimierzaWielkiego, 2017. – С. 30-45.
6. Бойчевська І.Б. Роль системи дуальної освіти у професійній підготовці молоді у Німеччині / І.Б. Бойчевська // Порівняльно-педагогічні студії, 2009. – №2. – С.62-68.
7. Босак І. П. Інформаційне забезпечення управління підприємством: економічний аспект / І. П. Босак, Є. М. Палига // Регіонал. економіка. – 2007. – № 4. – С. 193-195.
8. Буряк О.О. Значення веб-сайтів навчального закладу задля формування єдиного інформаційного освітнього простору / О.О. Буряк, Т.Г. Саприкіна // Тенденції розвитку вищої освіти в Україні: європейський вектор: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 20-21 березня 2014 р. – Ялта: РВНЗ КГУ, 2014. – С.48-52.

9. Вакуленчик Н.В. Інформаційне забезпечення управління навчальними закладами / Н. В. Вакуленчик // Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції «Наукові підходи в управлінні навчальними закладами»: [28.04.2015 р.] / [відп. За вип.: Б.М. Ренькас, Т.Є. Рожнова; техн. ред. Т.А. Бондарчук]. – Ж., 2015. – С.49-54.

10. Василиків І. Інформаційні технології у формуванні професійної компетентності майбутнього вчителя маркетингу / І. Василиків, О. Василиків // Молодь і ринок. – 2011. – № 2 (73). – С. 131-134.

11. Грень Л.М. Державне управління розвитком професійно-технічної освіти: аналіз тематичного спрямування наукової літератури / Л.М. Грень // Інвестиції: практика та досвід. – 2018. – №5. – С.79-84.

12. Грогуль О. Аналіз веб-сайтів обласних бібліотек (на прикладі Рівненської обласної бібліотеки та Кіровоградської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Д.І.Чижевського) / О. Грогуль // Вісник Львівського ун-ту. – 2012. – №7. – С.172-181.

13. Гуменюк В.В. Інформаційне забезпечення управління загальноосвітнім навчальним закладом: дис. канд. пед. наук : 13.00.01 / Гуменюк В. В.; Центральний ін-т післядипломної педагогічної освіти АПН України. – К., 2001.

14. Децентралізація управління професійно-технічною освітою: монографія / авт. кол. В. І. Свистун, Д. Д. Айстраханов, Г. В. Єльнікова та інші – К.: Педагогічна думка, 2012. – 356 с.

15. Доброскок І. Інформаційне забезпечення освітнього середовища майбутніх фахівців як засіб активізації та інтенсифікації управління навчальним процесом у ВНЗ / І. Доброскок // Рідна школа. – 2012. – № 89. – С. 37-41.

16. Дороніна О.А. Професійна освіта в Україні: проблеми та перспективи розвитку в системі кадрової політики держави / О.А. Дороніна // Економіка і організація управління. – 2016. – №2 (22). – С. 310-318.

17. Дуальна освіта – [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/profesijno-tehnichna-osvita/dualna-osvita>.

18. Забродська Л.М. Інформатизація управління навчально-виховним процесом у загальноосвітньому навчальному закладі: дис. канд. пед. наук: 13.00.01 / Забродська Л.М.; Інститут педагогіки АПН України. – К., 2002. – 210 с.

19. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 року №1556-VII // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2014. – № 37-38 – С.2004.

20. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 року №2145-VIII // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2017. – № 38-39 – С.380.

21. Закон України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» від 10.02.1998 року № 103/98-ВР // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1998. – № 32 – С.215.

22. Інформаційно-освітнє середовище професійно-технічних навчальних закладів: посібник / Карташова Л. А., Юрженко В. В., Гуралюк А. Г., Липська Л. В., Гуменна Л. С., Зуєва А. Б., Шупік І. М., Ростока М. Л., Шевченко В. Л. За наук. ред. Лузана П. Г. - Київ: ІІТО НАПН, 2017. - 124 с.

23. Кізім С.С., Куцак Л.В., Люльчак С.Ю. Інформаційно-освітнє середовище як засіб модернізації професійної підготовки майбутніх фахівців // Фізико-математична освіта: науковий журнал. – 2017. – № 4(14). – С. 37-42.

24. Колеснікова М.В. Поняття, сутність та значення інформаційного забезпечення правоохоронних органів / М. В. Колеснікова // Право і безпека. – 2011. – №5. – С.116-119.

25. Кононець Н.В. Веб-сайт як інформаційний ресурс навчального закладу – крок до якісної освіти / Н.В. Кононець // Інформатизація освіти. – 2016. – №1. – С.21-26.

26. Конституція України від 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – ст. 141.

27. Кубська Л.І. Інформаційне забезпечення професійної діяльності керівника ПТНЗ в сучасному освітньому просторі / Л.І. Кубська //

Гуманітарний вісник Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету ім. Григорія Сковороди: науково-теоретичний збірник. – Переяслав-Хмельницький, 2008. – № 16. – С.113-115.

28. Лушер В.В. Поняття інформаційного забезпечення органів прокуратури / В.В. Лушер // Форум права. – 2014. – №1. – С.338-341.

29. Мінєнко Г. М. Використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій при підготовці фахівців дошкільної освіти / Г. М. Мінєнко, І. В. Грушевська // Розвиток сучасної субкультури дошкільника засобами інформаційного середовища: регіональний методичний квест (м. Лисичанськ 08.04.2015 р.) / ВП «Лисичанський педагогічний коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка». – Лисичанськ: ООО «КИТ - Л», 2015. – С. 102-107.

30. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні / Нац. акад. пед. наук України / В.Г. Кремень, В.І.Луговий, А.М. Гуржій, О.Я. Савченко; за аг. ред. В.Г. Кременя // Педагогічна думка. – К., 2016. – 448 с.

31. Новіков В.М. Розвиток професійно-технічної освіти в умовах децентралізації системи управління в Україні / В.М. Новіков // Демографія та соціальна економіка. – 2017. – №2 (30). – С.126-137.

32. Оборський Г.О., Савельєва О.С. Впровадження інноваційних технологій в навчальний процес університету. Шляхи реалізації кредитно-модульної системи організації навчального процесу і текстових форм контролю знань студентів: матеріали науково-методичного семінару / Під редакцією Гогунського В.Д. – Вип. 6: Впровадження компетентісного навчання. – О.: Наука і техніка, 2012. – 124 с.

33. Однорал А.О. Аналіз стану інформаційної підтримки навчального процесу в Павлоградському коледжі НТУ «ДП» // Культура та інформаційне суспільство XXI століття: матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених, 18-19 квітня 2019 р. – Харків: ХДАК, 2019. – С.338-339.

34. Пересечанський В. І. Інформаційне забезпечення управлінської діяльності керівника закладу освіти / В. І. Пересечанський [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://tme.umo.edu.ua/docs/Dod/2_2010/peresechans.pdf.

35. Петренко С.М. Інформаційне забезпечення внутрішнього контролю господарських систем: монографія / С.М. Петренко. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2007. – 290 с.

36. Положення Павлоградського коледжу Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»: затверджено наказом ректора Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» від 24.04.2018 року № 515-л.

37. Положення про ступеневу професійно-технічну освіту: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.1999 року № 956.

38. Про впровадження елементів дуальної системи навчання у професійну підготовку кваліфікованих робітників: Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.03.2015 року № 298.

39. Про затвердження Положення про професійно-технічний навчальний заклад: Постанова Кабінету Міністрів України від 05.08.1998 року № 1240.

40. Про затвердження Типового договору про здобуття професійної (професійно-технічної) освіти за дуальною формою: проект постанови Кабінету Міністрів України, 2018 рік.

41. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року: Указ Президента України від 25.06.2013 року № 344/2013.

42. Про схвалення Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 19.09.2018 року № 660-р.

43. Професійна освіта – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/tag/profesiyno-tekhnichna-osvita>.

44. Савченко І. Веб-сайт ПТНЗ як ефективний інструмент інтернет-маркетингу / І. Савченко, К. Мірошниченко // Аспекти публічного управління. – 2015. – № 9. – С. 5-15.

45. Середньостроковий план пріоритетних дій уряду на період 2017- 2020 р.р., розділ III «Розвиток людського капіталу», підрозділ 8: «Модернізація професійно-технічної освіти»: затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 03.04.2017 року № 275-р.

46. Сімчук Л.Г. Формування інформаційного забезпечення управління загальноосвітнім навчальним закладом / Л. Г. Сімчук // Таврійський вісник освіти. – 2017. – № 2. – С. 73-85.

47. Стрельников В.Ю. Сучасні технології навчання у вищій школі: модульний посібник для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації викладачів МПК ПУЕТ / В.Ю. Стрельников, І.Г. Бритченко. – Полтава: ПУЕТ, 2013. – 309 с.

48. Сучасна професійна освіта: проект Концептуальних засад реформування професійної освіти України, 2018 рік.

49. Ткачук С.І. Актуальні проблеми та перспективи розвитку професійної освіти в умовах ринку праці / С.І. Ткачук // Педагогічні науки, 2017. – №2. – С. 266-270.

50. Требик О.С. Інноваційні форми використання ІКТ у навчанні математики в коледжах / О.С. Требик // Science and Education a New Dimension: Pedagogy and Psychology. – 2013. – Вип. 5. – С. 136-139.

51. Фесенко А.М. Веб-сайт як засіб комунікативної діяльності ВНЗ: проблема ефективності використання / А.М. Фесенко // Наукові праці. Соціологія, 2014. – №232. – С.76-79.

52. Філіпчук Г.С. Оптимізація інформаційного забезпечення управлінської діяльності органу державної влади / Г.С.Філіпчук – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/17638/2/%D0%9C%D0%90%D0%93.%>

20%D0%A4%D0%86%D0%9B%D0%86%D0%9F%D0%A7%D0%A3%D0%9A.pdf.

53. Швачич Г.Г., Толстой В.В., Петречук Л.М., Иващенко Ю.С., Гуляева О.А., Соболенко О.В. Сучасні інформаційно-комунікаційні технології: Навчальний посібник. – Дніпро: НМетАУ, 2017. – 230 с.

54. ЮНЕСКО: Недостатки образования способствуют кризису [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://www.dw.com/ru/юнеско-недостаткиобразования-способствуют-кризису/a-16307327>

55. Яковенко О.І. Практична підготовка у вищих навчальних закладах Німеччини: особливості дуальної системи / О.І. Яковенко // Порівняльна професійна педагогіка. – 2012. – №1. – С. 76-81.

56. Яковчук О.Л. Функціонування моделей дуальної форми здобуття освіти як ефективний спосіб підвищення конкурентоспроможності системи вищої освіти України / О.Л. Яковчук // Молодий вчений. – 2019. - №4. – С.86-89.